

Letošní informatický seminář se konal ve Staré Lesné ve Vysokých Tatrách ve dnech 19.-22. dubna 1999. Byl zahájen ing. Androvičem a po oficiálním přivítání zahraničních hostů bylo první odpoledne věnováno obecným otázkám knihovnické a informační politiky. Představitel Ministerstva kultury Slovenské republiky PhDr. P. Maráky otevřeně hovořil o nedostacích v současném slovenském knihovnictví, ale také o nových úkolech, které souvisejí s přestavbou a změnou způsobu řízení v kultuře. Na vystoupení navázal doc. D. Katuščák, zhodnotil dosavadní přípravu slovenského knihovnického zákona a informoval o posledním návrhu, který připravila především občanská sdružení. Návrh zákona obsahuje poslání a základní funkce knihoven (vědeckých, akademických, specializovaných, veřejných, školních), velká pozornost je věnována národní knihovně, za kterou je považována Slovenská národní knihovna v Martině. Cílem zákona je mimo jiné vytvořit decentralizovaný a otevřený knihovnický systém, na zákon by měly navázat vyhlášky vztahující se k jednotlivým oblastem knihovnické činnosti (vzdělávání, MVS, národní bibliografie atd.). Do diskuse k obecným problémům knihovnictví přispěl PhDr. V. Richter, který informoval o současném stavu přípravy materiálů pro vládu ČR - Státní informační politiky a Kulturní politiky. S příspěvkem o úloze Slovenské národní knihovny v Martině, o její historii i perspektivách, vystoupil ředitel SNK PaedDr. H. Hogh. Zatím bez oficiálního jmenování byl představen nový ředitel UK Bratislava PhDr. T. Trgiňa. V krátkém vystoupení seznámil přítomné se svými plány - především provést analýzu instituce s důrazem na získávání informací od zaměstnanců a vypracovat koncepci rozvoje knihovny při uvědomění si reálných možností včetně legislativního prostředí. Posledním přednášejícím byl PhDr. J. Šušol s problematikou autorského práva. Zmínil se o projektech, které se snaží zdůraznit společenský význam práv uživatelů elektronických informačních zdrojů a úlohy asociace EBLIDA.

Další den jednání pokračoval vystoupením PhDr. V. Burčíka, který se věnoval problematice identity organizace v síťovém prostředí, registraci a ochraně domén a dalším vizuálním klíčům jako jsou symboly, písmo, barva, fonty. K tradičně kvalitním a zajímavým patřila přednáška doc. S. Makulové. Byla zaměřena na porovnání standardních a síťových informačních zdrojů a na analýzu vývoje vyhledávacích systémů v internetu. Mezi nejnovější trendy patří projekt standardizace průzkumových strojů a tvorba metaprveků, což umožní multimediální vyhledávání. Systém Laser - online přístup k elektronickým verzím časopisů (v České republice již známý) - představil G. Holczek z firmy Minerva. Slovenským knihovnám byla nabídnuta možnost bezplatného vyzkoušení této nové služby. V dalším bloku (přednášející PhDr. M. Mat-thaeidesová, PhDr. E. Sakálová, ing. M. Tetřevová a P. Pěnkavová) následovaly příspěvky týkající se informační výchovy uživatelů, dětí a mládeže, zkušeností s využíváním informačních služeb

knihoven při studiu na vysoké škole a velice zajímavá byla informace o projektu Technické univerzity v Košicích - ProLib. Na tento projekt se podařilo získat finanční podporu Evropské rady a jeho obsahem je další vzdělávání pracovníků všech typů knihoven na Slovensku v kontextu celoživotního vzdělávání.

Vystoupení zahraničních hostů byla vítaným zpestřením a zdrojem nových informací ať již o knihovnách a knihovnictví v dané zemi nebo o problematice, která se dotýká současného knihovnictví v obecné rovině. Přednášeli: S. B. Smith - Obhajoba knihoven - podstata přežití, A. H. Jenkins - Akademické knihovny v 21. století, F. G. Kohun - Internet 2: Nová generace, R. J. Skovira - Návrh domovské stránky jako informační struktury, M. Banovič - Knihovnictví v Černé Hoře. Především pro zahraniční hosty byl na úterní odpoledne připraven výlet do nedalekého Kežmaroku do historické knihovny evangelického lycea. V jednacím sále pokračoval program prezentací vystavujících firem poskytujících knihovně služby v oblasti knihovnického softwaru nebo dodávání dokumentů - Albertina icome Bratislava, Suweco SK, Slovart, Probos, ACOM, LANius, Cosmotron Systems aj.

V úvodu středního programu byl pozorně vyslechnut ing. V. Karen a následující diskuse potvrdila, že nový akviziční model - vytváření konsorcií při nákupu elektronických informačních zdrojů, jejich provozování a otázky licenčních podmínek velmi zajímají přítomné knihovníky. O jednotlivých etapách postupu při implementaci amerického knihovnicko-informačního systému VTLS na Univerzitě Komenského hovořila PhDr. D. Gondová. Se zkušenostmi při využívání systému JASON při MMVS seznámila přítomná J. Sochorová z UK-NKC Bratislava a PhDr. B. Katrincová představila Národní agenturu ISSN. Za nemocného ing. M. Rakúse přednesla příspěvek o budování článkové databáze slovenské národní bibliografie PhDr. Kuciánová. Ing. I. Prokop se zabýval výsledky a doporučeními studie FLEX, která byla zpracována v rámci aktivit CoBRA a jejímž cílem je standardizace při výměně bibliografických údajů prostřednictvím moderních telekomunikačních sítí. Programy mezinárodních projektů týkajících se souborných katalogů uvedl ing. A. Androvič, mezi nejzajímavější patří připravovaný projekt evropského souborného katalogu periodik nebo projekt souborného katalogu elektronických zdrojů. Vědecké informace, jejich zprostředkování a využívání v oblasti medicíny přiblížil referát PhDr. H. Bouzkové a PhDr. E. Lesenkové. Autorky podaly přehled sítě lékařských knihoven a informačních středisek v ČR, pozornost byla věnována funkcím a úkolům Národní lékařské knihovny. S velice aktuálním příspěvkem dále vystoupil doc. J. Lipták, který poukázal na „slabá“ místa práce na síti ve vztahu k ochraně údajů při poskytování informačních služeb, možnosti zneužití a zabezpečení jejich ochrany. Novou připravovanou službu CASLIN - Souborného katalogu ČR představila PhDr. E. Svobodová z NK ČR. Ukázky vyhledávání pod systémem Oracle byly doplněny o představení projektu MVS v rámci souborného katalogu. O své poznatky při

vytváření národních autorit, po zkušenostech získaných během tří let, se podělil PhDr. Z. Bartl z NK ČR.

V posledním dopoledním čtvrtěčném bloku ing. D. Zendulková informovala o verzi systému CDS/ISIS pro Windows - WinISIS (viz str. 143). V systému jsou postupně testovány báze knih, periodik a firemní literatury. Byla již také vytvořena experimentální báze článků, kde je praktická možnost práce s plnými texty. Ing. L. Milanová zhodnotila účast Slovenské lesnické a dřevařské knihovny na budování mezinárodní databáze AGRIS/CARIS FAO.

Závěr semináře patřil ing. Androvičovi, který poděkoval přispěvatelům a účastníkům a krátce zhodnotil průběh jednání. INFOS '99 pořádaný Spolkem slovenských knihovníků byl v pořadí již 29. odborným seminářem a dá se říci, že nijak výrazně nevybočil z řady předchozích. Příspěvky jsou jako vždy publikovány ve sborníku.

Hana Nová
Národní knihovna ČR